

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра юридичної психології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор НАВС

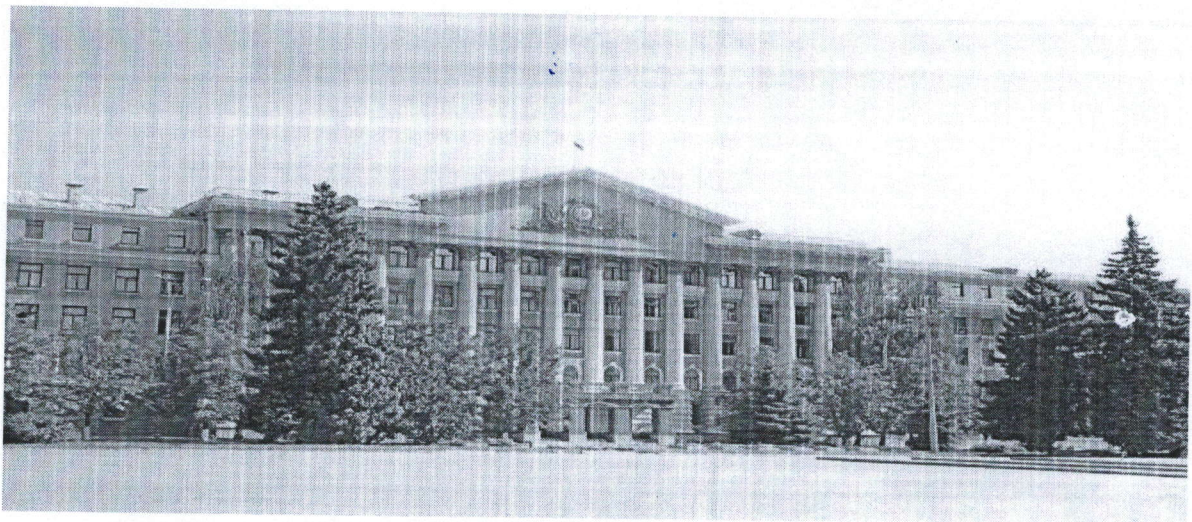
полковник поліції

Сергій ЧЕРНЯВСЬКИЙ

2026

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ЮРИДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

Статус дисципліни:	обов'язкова
Рівень вищої освіти:	другий
Ступінь вищої освіти:	магістр
Галузь знань:	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Спеціальність:	С4 Психологія
Освітня програма:	«Психологія (поліцейські)»
Форма здобуття вищої освіти:	заочна
Мова навчання:	українська
Форма підсумкового контролю:	екзамен
Рік набору:	2026

Київ–2026

Розробник: Олена КУДЕРМІНА, професор кафедри юридичної психології
Національної академії внутрішніх справ

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри юридичної психології від
06. 08. 2026 року № 24

Завідувач кафедри юридичної психології

Маріанна БУДАНОВА

Схвалено на засіданні науково-методичної ради НАВС від 11. 08. 2026
року, протокол № 8.

Результати щорічного перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20____/20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

Протокол засідання кафедри
____ 202__ № ____

Протокол засідання науково-методичної ради
від ____ 202__ № ____

Робоча програма переглянута на 20____/20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

Протокол засідання кафедри
____ 202__ № ____

Протокол засідання науково-методичної ради
від ____ 202__ № ____

Робоча програма переглянута на 20____/20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

Протокол засідання кафедри
____ 202__ № ____

Протокол засідання науково-методичної ради
від ____ 202__ № ____

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предмет навчальної дисципліни – сукупність актуальних теоретичних, методологічних і прикладних проблем юридичної психології: психологічні закономірності правосвідомості та правової поведінки особистості, механізми злочинної поведінки, психологічні особливості особистості злочинця та злочинних груп, психологічні засади юридичної (правоохоронної) діяльності та використання спеціальних психологічних знань у юрисдикційному процесі, що розглядаються крізь призму цілісної системи «Людина – Суспільство – Право».

Мета навчальної дисципліни – сформувані у здобувачів вищої освіти систему наукових знань про теоретико-методологічні засади юридичної психології, психологічні закономірності правової та злочинної поведінки, психологію юридичної діяльності, а також розвинути вміння застосовувати ці знання та валідні методи юридичної психології для розв’язання складних професійних завдань психологічного забезпечення діяльності Національної поліції України з дотриманням норм закону та професійної етики.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни є:

- ознайомити з категоріально-понятійним апаратом, системою, принципами й методами юридичної психології та основними етапами її розвитку;
- навчити здійснювати теоретичний і методологічний аналіз актуальних проблем юридичної психології, критично оцінювати наукові підходи та результати досліджень;
- сформувані вміння планувати й організовувати психологічне дослідження у сфері юридичної психології із застосуванням валідних і надійних методів;
- розвинути навички аналізу психологічних механізмів правової, девіантної та злочинної поведінки, складання орієнтовного психологічного портрета особи, яка вчинила кримінальне правопорушення;
- сформувані вміння аналізувати психологічну структуру юридичної діяльності, чинники професійної деформації та визначати шляхи її профілактики;
- навчити визначати підстави, форми й межі використання спеціальних психологічних знань, зокрема судово-психологічної експертизи, у юрисдикційному процесі;
- сприяти формуванню правосвідомості, соціальної відповідальності та здатності розв’язувати етичні дилеми професійної діяльності психолога з опорою на норми закону й загальнолюдські цінності.

Пререквізити. Навчальна дисципліна вивчається в I семестрі першого року навчання, тому відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми пререквізити в межах освітньої програми не визначаються. Вивчення дисципліни ґрунтується на результатах навчання, здобутих на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти із загальної, соціальної та юридичної психології, основ правознавства.

Постреквізити. Знання, уміння й навички, набуті під час вивчення дисципліни, є необхідними для опанування освітніх компонентів ОК 13 «Основи психологічної профілактики девіантної поведінки особистості» та ОК 16 «Стажування».

Інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми):

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Програмні результати навчання з дисципліни:

ПР за ОПП	Результати навчання з дисципліни	Теми
ПР1	Здійснювати пошук, відбір і критичний аналіз наукової літератури, нормативно-правових актів та емпіричних даних з проблем юридичної психології з використанням бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних і цифрових інструментів (зокрема штучного інтелекту) з дотриманням академічної доброчесності.	1–4
ПР2	Обґрунтовувати програму психологічного дослідження у сфері юридичної психології (проблема, мета, гіпотези, вибірка, методи), добирати валідні та надійні методики з урахуванням правових та етичних обмежень.	1, 3
ПР9	Аналізувати етичні дилеми використання психологічних знань і психологічного впливу в правоохоронній та правозастосовній діяльності й обирати рішення з опорою на норми закону, етичні принципи психолога та загальнолюдські цінності.	2, 4
ПР11	Адаптувати наукові підходи та методи юридичної психології до конкретних ситуацій професійної діяльності: складання психологічного	3, 4

	портрета, аналізу групової та масової поведінки, профілактики професійної деформації, підготовки питань для судово-психологічної експертизи.	
--	--	--

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

предмет, об'єкт, систему, принципи й методи юридичної психології, етапи її становлення, сучасні напрями та проблеми розвитку; методологічні засади та етичні вимоги до проведення досліджень у юридичній психології; психологічні закономірності формування правосвідомості, правової соціалізації, правомірної та девіантної поведінки; біологізаторські та соціологізаторські концепції особистості злочинця, типологію злочинців, механізми злочинної поведінки та мотивації; психологічні характеристики злочинних груп, натовпу, масових заворушень; основи пенітенціарної психології; психологічну структуру юридичної діяльності та детермінанти професійної деформації; форми використання спеціальних психологічних знань, види, предмет і межі компетенції судово-психологічної експертизи;

вміти:

аналізувати й критично оцінювати теоретичні концепції та результати досліджень з юридичної психології; обґрунтовувати програму емпіричного дослідження та добирати валідні методики; аналізувати психологічні чинники правомірної та протиправної поведінки в конкретних ситуаціях; складати орієнтовний психологічний портрет особи, яка вчинила кримінальне правопорушення; прогнозувати поведінку груп і натовпу; визначати ознаки професійної деформації та пропонувати заходи її профілактики; формулювати питання до експерта-психолога й аналізувати висновок судово-психологічної експертизи; розв'язувати етичні дилеми професійної діяльності;

володіти навичками (зокрема soft skills):

критичного та системного мислення; аргументованого усного й письмового викладу власної позиції, ведення фахової дискусії; командної роботи під час розв'язання кейсів; самоорганізації та самоосвіти; відповідального і прозорого використання цифрових інструментів, зокрема штучного інтелекту, з дотриманням академічної доброчесності.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників:	Характеристика навчальної дисципліни			
	Денна форма здобуття вищої освіти		Заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	ксф	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS – 4	Рік підготовки			
	-	–	1	–
	Семестр			
	-	–	1	–
Загальна кількість годин – 120	Лекції (годин)			
	-	–	6	–
	Семінарські заняття (годин)			
	-	–	12	–
	Практичні заняття (годин)			
	-	–	-	–
	Самостійна робота (годин)			
	-	–	102	–
	Вид підсумкового контролю			
	екзамен			

3. Тематичний план

Заочна форма здобуття вищої освіти, державне замовлення

№ з/п	Назви тем	Нормативний обсяг годин	Усього годин з викладачем	Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна робота
1.	Теоретико-методологічні засади юридичної психології	28	4	2	2	-	24
2.	Правова психологія: психологічні закономірності правосвідомості та правової поведінки	28	4	2	2	-	24
3.	Кримінальна психологія	30	6	2	4	-	24
4.	Психологія юридичної діяльності. Використання спеціальних психологічних знань у юрисдикційному процесі	34	4		4	-	30
Усього годин:		120	18	6	12	-	102

4. Плани семінарських і практичних занять

Заочна форма здобуття вищої освіти, державне замовлення

Тема 1. Теоретико-методологічні засади юридичної психології (2 год.)

Навчальні питання до семінарського заняття № 1 (2 год):

1. Юридична психологія як галузь психологічної науки: об'єкт, предмет, система, категорії та зв'язок з іншими науками.
2. Періодизація розвитку юридичної психології; сучасний стан і перспективи розвитку вітчизняної юридичної психології.
3. Методологічні принципи та методи юридичної психології.

Тема 2. Правова психологія: психологічні закономірності правосвідомості та правової поведінки (2 год.)

Навчальні питання до семінарського заняття № 2 (2 год):

1. Соціальні норми та нормативні системи. Психологічна теорія права Л. Петражицького.
2. Правосвідомість: структура, ознаки, різновиди, дефекти.
3. Правова соціалізація особистості: типи, механізми, етапи; ресоціалізація.
4. Девіантна та делінквентна поведінка: психологічна характеристика й різновиди.

Тема 3. Кримінальна психологія (4 год.)

Навчальні питання до семінарського заняття № 3 (2 год):

1. Особистість злочинця: поняття, структура, біологізаторські та соціологізаторські концепції.
2. Злочинна поведінка: механізми формування, мотивація, етапи.
3. Психологічна характеристика злочинних груп і натовпу.
4. Пенітенціарна психологія: предмет, завдання, психологічна характеристика засуджених.

Навчальні питання та завдання до семінарського заняття № 4 «Психологічний портрет особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Психологія злочинних груп і масової поведінки» (кейс-стаді, 2 год):

1. Алгоритм складання орієнтовного психологічного портрета за матеріалами кримінального провадження; можливості й обмеження психологічного профілювання, ризики когнітивних упереджень.
2. Практичне завдання: за знеособленою фабулою скласти орієнтовний психологічний портрет особи насильницької (корисливої) спрямованості, визначити ймовірну мотивацію та механізм злочинної поведінки.
3. Аналіз кейсу: визначення типу злочинної групи, її рольової структури, чинників згуртованості та способів психологічного впливу на групу.
4. Моделювання ситуації виникнення агресивного натовпу: етапи розвитку, чинники ескалації, психологічні прийоми деескалації та дії поліції із запобігання масовим заворушенням.

Тема 4. Психологія юридичної діяльності. Використання спеціальних психологічних знань у юрисдикційному процесі (4 год.)

Навчальні питання та завдання до семінарського заняття № 5 «Психологія юридичної діяльності та професійна деформація» (2 год):

1. Психологічна структура юридичної (правоохоронної) діяльності та її вимоги до особистості фахівця.
2. Аналіз кейсів: виявлення ознак професійної деформації, визначення її детермінант.
3. Міні-проект у малих групах: пропозиції щодо системи профілактики та корекції професійної деформації працівників поліції.

Навчальні питання та завдання до семінарського заняття № 6 «Судово-психологічна експертиза» (2 год):

1. Форми використання спеціальних психологічних знань у кримінальному провадженні: консультація, участь спеціаліста, експертиза.
2. Практичне завдання: за фабулою кримінального провадження визначити підстави призначення та вид судово-психологічної експертизи, сформулювати питання до експерта в межах його компетенції.
3. Аналіз структури та змісту висновку судово-психологічної експертизи (навчальний зразок), оцінювання обґрунтованості висновків.

Бінарні навчальні заняття робочою програмою не передбачені.

5. Завдання для самостійної роботи, критерії її оцінювання (max = 20 балів)

Самостійна робота здобувачів вищої освіти (102 год) передбачає: опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованих джерел; підготовку до семінарських занять; самостійне вивчення окремих питань тем; виконання обов'язкових практико-орієнтованих завдань, які оцінюються. Розподіл годин самостійної роботи за темами відповідає тематичному плану (розділ 3).

Відповідно до вимог щодо забезпечення академічної доброчесності традиційні реферати й доповіді замінено практико-орієнтованими та компетентнісними завданнями (огляд джерел, есе, кейс, міні-проект). Фабули кейсів і теми завдань індивідуалізуються викладачем для кожного здобувача.

Питання для самостійного опрацювання

Тема 1. Теоретико-методологічні засади юридичної психології (24 год.)

1. Визначте об'єкт і предмет юридичної психології та розкрийте їх співвідношення.
2. Охарактеризуйте юридичну психологію як галузь психологічної науки.
3. Розкрийте систему юридичної психології та основні напрями її досліджень.
4. Охарактеризуйте основні категорії юридичної психології.
5. Проаналізуйте зв'язки юридичної психології з психологією, правознавством, кримінологією та іншими науками.

6. Визначте основні етапи становлення юридичної психології як наукової галузі.
7. Порівняйте основні підходи до періодизації розвитку юридичної психології.
8. Охарактеризуйте сучасний стан розвитку юридичної психології в Україні.
9. Визначте основні перспективні напрями розвитку юридичної психології.
10. Розкрийте значення міждисциплінарного підходу в юридико-психологічних дослідженнях.
11. Охарактеризуйте принцип системності як методологічну основу юридичної психології.
12. Розкрийте значення принципів детермінізму, розвитку та взаємозв'язку психіки й діяльності.
13. Охарактеризуйте основні методи дослідження в юридичній психології.
14. Порівняйте можливості спостереження, бесіди, експерименту та психологічного тестування.
15. Визначте особливості застосування емпіричних методів у юридико-психологічних дослідженнях.
16. Розкрийте вимоги до наукової обґрунтованості психологічного дослідження у юридичній сфері.
17. Проаналізуйте роль кількісних і якісних методів у дослідженні юридично значущої поведінки.
18. Визначте основні етичні обмеження психологічних досліджень у юридичній сфері.
19. Проаналізуйте значення юридичної психології для практичної діяльності правоохоронних органів.
20. Розкрийте роль юридичної психології у забезпеченні психологічно обґрунтованого правозастосування.

Тема 2. Правова психологія: психологічні закономірності правосвідомості та правової поведінки (24 год.).

1. Охарактеризуйте соціальні норми та їх психологічне значення для поведінки особистості.
2. Розкрийте поняття нормативної системи та її роль у регуляції поведінки.
3. Охарактеризуйте психологічну теорію права Л. Петражицького.
4. Проаналізуйте роль емоційних і мотиваційних чинників у реалізації правових норм.
5. Визначте поняття, структуру та основні функції правосвідомості.
6. Охарактеризуйте когнітивний, емоційно-оцінний та поведінковий компоненти правосвідомості.
7. Проаналізуйте основні різновиди правосвідомості.
8. Охарактеризуйте основні ознаки та прояви деформації правосвідомості.

9. Визначте психологічні чинники формування правових установок особистості.
10. Розкрийте поняття правової соціалізації та її основні механізми.
11. Охарактеризуйте основні етапи правової соціалізації особистості.
12. Проаналізуйте роль сім'ї, освіти, соціального оточення та державних інституцій у правовій соціалізації.
13. Охарактеризуйте основні типи правової соціалізації.
14. Визначте психологічні передумови порушення процесу правової соціалізації.
15. Розкрийте зміст і психологічні механізми ресоціалізації особистості.
16. Порівняйте девіантну та делінквентну поведінку.
17. Охарактеризуйте психологічні механізми формування девіантної поведінки.
18. Визначте основні психологічні різновиди та форми делінквентної поведінки.
19. Проаналізуйте роль соціального середовища у формуванні девіантної та делінквентної поведінки.
20. Розкрийте взаємозв'язок правосвідомості, правової соціалізації та правової поведінки особистості.

Тема 3. Кримінальна психологія (24 год.).

1. Розкрийте поняття особистості злочинця та основні підходи до її психологічного вивчення.
2. Охарактеризуйте структуру особистості особи, яка вчинила кримінальне правопорушення.
3. Порівняйте біологізаторські та соціологізаторські концепції особистості злочинця.
4. Проаналізуйте роль соціального середовища у формуванні криміногенної спрямованості особистості.
5. Охарактеризуйте психологічні особливості криміногенної мотивації.
6. Розкрийте механізм формування злочинної поведінки.
7. Охарактеризуйте основні етапи формування та реалізації злочинної поведінки.
8. Проаналізуйте співвідношення мотиву, мети, рішення та способу вчинення кримінального правопорушення.
9. Визначте роль емоційних станів у механізмі злочинної поведінки.
10. Охарактеризуйте психологічні особливості насильницької та корисливої спрямованості.
11. Розкрийте психологічні закономірності функціонування злочинних груп.
12. Охарактеризуйте рольові позиції та механізми взаємодії у злочинній групі.
13. Проаналізуйте чинники згуртованості та дезорганізації злочинної групи.

14. Охарактеризуйте психологічні механізми поведінки людини в натовпі.
15. Визначте основні чинники виникнення та ескалації агресивної масової поведінки.
16. Охарактеризуйте психологічні механізми впливу групи на індивідуальну поведінку.
17. Розкрийте предмет і завдання пенітенціарної психології.
18. Охарактеризуйте психологічні особливості засуджених та основні типи їх ставлення до покарання.
19. Проаналізуйте психологічні закономірності адаптації особистості до умов позбавлення волі.
20. Визначте основні психологічні чинники ресоціалізації та підготовки засуджених до звільнення.

Тема 4. Психологія юридичної діяльності. Використання спеціальних психологічних знань у юрисдикційному процесі (30 год.).

1. Розкрийте психологічну структуру юридичної та правоохоронної діяльності.
2. Охарактеризуйте основні психологічні вимоги до особистості фахівця юридичної сфери.
3. Проаналізуйте роль професійно важливих якостей у діяльності працівника правоохоронного органу.
4. Визначте психологічні чинники ефективності юридичної діяльності.
5. Охарактеризуйте основні види професійних стресорів у діяльності правоохоронця.
6. Розкрийте поняття та основні прояви професійної деформації особистості.
7. Проаналізуйте основні детермінанти професійної деформації працівників правоохоронних органів.
8. Охарактеризуйте психологічні прояви професійного вигорання.
9. Визначте основні напрями профілактики професійної деформації та вигорання.
10. Розкрийте значення психологічного супроводу професійної діяльності правоохоронців.
11. Охарактеризуйте форми використання спеціальних психологічних знань у кримінальному провадженні.
12. Порівняйте консультацію психолога, участь спеціаліста та проведення судово-психологічної експертизи.
13. Визначте підстави та завдання судово-психологічної експертизи.
14. Охарактеризуйте основні види судово-психологічної експертизи.
15. Визначте межі компетентності судового експерта-психолога.
16. Проаналізуйте вимоги до формулювання питань, які ставляться перед судовим експертом-психологом.
17. Охарактеризуйте структуру та основні складові висновку судово-психологічної експертизи.

18. Визначте критерії оцінювання обґрунтованості та достовірності експертного висновку.

19. Проаналізуйте типові помилки у використанні спеціальних психологічних знань у юрисдикційному процесі.

20. Розкрийте значення спеціальних психологічних знань для забезпечення обґрунтованого та законного прийняття юридичних рішень.

Обов'язкові завдання самостійної роботи, що оцінюються

№	Вид самостійної роботи	Зміст діяльності здобувача	Результат, що подається на оцінювання	Максимальна кількість балів
1	Опрацювання та систематизація теоретичного матеріалу	Самостійне опрацювання визначених теоретичних питань за рекомендованими навчальними та науковими джерелами	- структурований конспект; - тези; - порівняльна таблиця; - схема; - інший засіб систематизації, погоджений із викладачем	2
2	Аналіз наукових джерел	Пошук, відбір, опрацювання, порівняння та узагальнення результатів наукових досліджень за визначеною проблематикою	аналітичний огляд наукових джерел (рекомендовано 3–5 джерел) із визначенням проблеми, мети, основних результатів досліджень, порівнянням позицій авторів та сформульованим узагальненням	4
3	Аналітичне / проблемне завдання	Самостійний аналіз теоретичної або практичної проблеми, професійної ситуації, кейсу чи суперечливого питання	- аналіз прикладного кейсу; - порівняння психологічних підходів; - аналіз проблемної ситуації; - визначення причин і наслідків психологічного явища; - обґрунтування професійного рішення; - порівняльна таблиця; - письмовий аналіз із	4

			висновками.	
4	Практичне професійно орієнтоване завдання	Застосування теоретичних положень і наукових підходів для розв'язання завдань, наближених до професійної діяльності психолога	- психодіагностичний висновок; - протокол психологічного обстеження; - алгоритм професійних дій - план психологічної роботи; - програма психологічного втручання; - рекомендації; - професіограма; - аналіз професійної ситуації	5
5	Індивідуальне аналітико-практичне завдання	Самостійне виконання завдання, що передбачає аналіз визначеної проблеми, систематизацію наукової інформації та її застосування для розроблення конкретного рішення або професійно орієнтованого результату	- аналітична записка; - мініпроект; - презентація; - методична розробка; - модель; - схема; - алгоритм; - пам'ятка; - рекомендації;	5
				20

Орієнтовна тематика (завдання 3):

1. Правовий нігілізм у сучасному суспільстві: психологічні чинники та шляхи подолання.

2. Вплив воєнного стану на правосвідомість і правову поведінку громадян.

3. Правова соціалізація молоді: роль сім'ї, освіти та цифрового середовища.

4. Психологічні механізми ресоціалізації осіб, які відбули покарання.

5. Межі допустимого психологічного впливу під час спілкування поліцейського з громадянами.

6. Етичні дилеми психолога поліції: конфіденційність і службовий обов'язок.

7. Довіра до поліції як соціально-психологічний феномен.

8. Делінквентна поведінка неповнолітніх: психологічні детермінанти та профілактика.

Орієнтовна тематика (завдання 4):

1. Побудова структурно-логічної схеми системи юридичної психології та визначення практичного значення її основних напрямів.

2. Розроблення плану психологічного дослідження проблеми, пов'язаної з діяльністю правоохоронних органів, із визначенням мети, завдань і методів.

3. Аналіз професійного кейсу та визначення психологічних закономірностей, які необхідно врахувати правоохоронцю під час взаємодії з громадянином.

4. Аналіз ситуації правової поведінки з визначенням ролі правосвідомості, правових установок, мотивів і соціальних норм.

5. Аналіз кейсу правової соціалізації та визначення чинників формування правомірної або протиправної поведінки особистості.

6. Аналіз психологічного механізму кримінальної поведінки за заданою фабулою: визначення мотивів, цілей, емоційних і ситуаційних чинників.

7. Складання орієнтовного психологічного портрета особи за знеособленою фабулою кримінального правопорушення з визначенням меж обґрунтованості висновків.

8. Аналіз психології злочинної групи: визначення її структури, ролей, чинників згуртованості та групового впливу.

9. Моделювання ситуації масової агресивної поведінки з визначенням чинників ескалації та психологічно обґрунтованих заходів деескалації.

10. Аналіз кейсу професійної деформації правоохоронця: визначення її ознак, детермінант і розроблення профілактичних рекомендацій.

11. Визначення доцільності призначення судово-психологічної експертизи за навчальною фабулою та формулювання запитань до експерта в межах його компетенції.

12. Аналіз навчального висновку судово-психологічної експертизи: оцінювання обґрунтованості, логічності та відповідності висновків результатам психологічного дослідження.

Орієнтовна тематика (завдання 5):

1. Підготувати аналітичний огляд наукових підходів до визначеної проблеми юридичної психології з порівнянням позицій різних авторів.

2. Провести контент-аналіз наукових публікацій з актуальної проблеми юридичної психології та узагальнити основні тенденції її дослідження.

3. Розробити авторську концептуальну модель психологічного явища або процесу у сфері правової поведінки.

4. Провести порівняльний аналіз психологічних чинників правомірної, девіантної та делінквентної поведінки.

5. Розробити проєкт психологічної профілактики визначеної форми правопорушувальної поведінки з обґрунтуванням цільової групи, мети, етапів і очікуваних результатів.

6. Провести порівняльний аналіз концепцій особистості злочинця та визначити можливості й обмеження їх практичного використання.

7. Розробити аналітичну модель криміногенної мотивації на основі узагальнення результатів наукових досліджень.

8. Провести дослідження психологічних чинників групової поведінки на основі аналізу наукових джерел, статистичних матеріалів або відкритих емпіричних даних.

9. Розробити проєкт психологічного забезпечення адаптації та ресоціалізації осіб, які перебувають або перебували в конфлікті із законом.

10. Провести аналітичне дослідження професійної деформації правоохоронців із визначенням її основних детермінант і взаємозв'язків між ними.

11. Розробити модель психологічного супроводу професійної діяльності правоохоронця на різних етапах професійного становлення.

12. Підготувати аналітичний звіт щодо можливостей і меж використання спеціальних психологічних знань у юрисдикційному процесі з узагальненням наукових та професійних підходів.

Завдання подаються не пізніше ніж за 7 днів до екзамену. Завдання, подані з порушенням строку без поважних причин, оцінюються зі зниженням на 1 бал. Із критеріями оцінювання самостійної роботи здобувачі ознайомлюються на початку вивчення дисципліни.

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання (курсові роботи (проєкти)) навчальним планом з дисципліни не передбачені.

7. Методи навчання

З метою мінімізації ризиків академічних порушень під час викладання дисципліни застосовуються переважно інтерактивні, проєктні та дослідницькі методи навчання, які забезпечують самостійність здобувачів і розвивають навички критичного аналізу:

– проблемна лекція, лекція-дискусія, лекція-візуалізація з використанням мультимедійних презентацій;

- семінар-дискусія, «мозковий штурм», дебати щодо дискусійних проблем юридичної психології;
- кейс-стаді – аналіз знеособлених фабул кримінальних проваджень і ситуацій професійної діяльності з оцінюванням ризиків та пропонуванням алгоритму дій;
- робота в малих групах, моделювання професійних ситуацій, рольові ігри;
- метод навчальних проєктів (розроблення програми дослідження, програми профілактики професійної деформації);
- дослідницькі методи: пошук, аналіз і критичне оцінювання наукових джерел, робота з наукометричними базами та електронними бібліотеками;
- формування культури цитування та прозорого використання цифрових інструментів, зокрема штучного інтелекту (декларування способу використання, перевірка достовірності згенерованої інформації);
- дистанційні технології (Moodle, відеоконференції) для консультацій, розміщення навчальних матеріалів і подання завдань самостійної роботи.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання та перелік орієнтовних завдань (питань) для підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю з навчальної дисципліни відповідно до робочого навчального плану є **екзамен**.

Методи контролю: усне та письмове опитування, участь у дискусії, розв'язання кейсів і практичних завдань, презентація результатів групової роботи, тестування (зокрема в системі Moodle), перевірка виконаних завдань самостійної роботи.

8.1. Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється під час семінарських занять та передбачає оцінювання рівня знань, умінь, навичок (компетентностей) здобувачів вищої освіти з тем освітнього компонента за національною шкалою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Критерії оцінювання на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії
«відмінно» (5)	Здобувач повно, глибоко й логічно розкриває питання, вільно оперує категоріальним апаратом, аргументовано аналізує дискусійні положення та наукові підходи, правильно й обґрунтовано розв'язує кейс (практичне завдання), пропонує власні рішення з дотриманням правових і етичних норм.
«добре» (4)	Відповідь повна, але з окремими неточностями; кейс (практичне завдання) розв'язано правильно, проте аргументація недостатньо повна.
«задовільно» (3)	Матеріал викладено фрагментарно, з помилками, аналіз поверховий; практичне завдання виконано частково або із суттєвими помилками.
«незадовільно» (2)	Здобувач не володіє матеріалом, не може розв'язати практичне завдання або відмовляється від відповіді.

8.2. Екзамен

Екзамен – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні рівня знань, умінь та навичок (компетентностей) з освітнього компонента або його окремої завершеної частини та передбачає виставлення оцінок у балах ЄКТС, що за національною шкалою оцінювання відповідає оцінці «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно».

Оцінювання здійснюється за результатами поточного контролю (аудиторна та самостійна робота) і результатом підсумкового контролю у формі екзамену.

Результати навчання з аудиторної роботи обчислюються за таким алгоритмом:

- шляхом множення середнього бала на коефіцієнт 16 з подальшим математичним заокругленням до цілого числа;

- середній бал розраховується як відношення суми всіх отриманих оцінок до загальної кількості показників, що включає: мінімальну кількість позитивних оцінок за національною шкалою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно») (далі – позитивні оцінки); кількість «додаткових» позитивних оцінок з урахуванням коефіцієнта 0,7; кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та/або невідпрацьованих пропусків навчальних занять, при цьому:

- мінімальна кількість позитивних оцінок має становити не менше ніж 1/3 (33 %) від загальної кількості семінарських і практичних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (лекційні заняття до розрахунку не включаються). Робочою програмою передбачено 6 семінарських занять (практичні заняття не передбачені), тому $МКПО = 2 \text{ (} 1/3 \text{ від } 6 = 2 \text{)}$. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за індивідуальним графіком, мінімальна кількість позитивних оцінок становить не менше ніж 1/3 (33 %) від загальної кількості індивідуальних занять, передбачених індивідуальним графіком; якщо 1/3 (33 %) від кількості занять становить дробове число, до розрахунку береться наступне ціле число;

- за умови отримання здобувачем вищої освіти менше ніж 1/3 (33 %) позитивних оцінок відсутні до цієї вимоги оцінки враховуються як «нуль» при обчисленні середнього бала;

- коефіцієнт 0,7 застосовується до кількості «додаткових» позитивних оцінок, що перевищують встановлений мінімум, з метою стимулювання здобувачів вищої освіти до покращення результатів аудиторної роботи протягом усього періоду вивчення освітнього компонента;

- невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та/або невідпрацьовані пропуски навчальних занять враховуються як «нуль» під час розрахунку суми всіх отриманих оцінок.

Теми навчальної дисципліни не стосуються заходів безпеки при застосуванні поліцейських заходів примусу, тому відпрацьовання

«незадовільних» оцінок та/або пропущених навчальних занять не є обов'язковим.

Максимальний результат оцінювання аудиторної роботи здобувача вищої освіти становить 80 балів, а бали, що перевищують цей показник, не враховуються.

Формула розрахунку загального результату аудиторної роботи:

$$РАР = \frac{СОО}{МКПО + КДПО \times 0,7 + КННОНПЗ} \times 16,$$

де:

РАР – результат аудиторної роботи;

СОО – сума отриманих оцінок;

МКПО – мінімальна кількість позитивних оцінок (1/3 (33 %) від кількості семінарських і практичних занять, передбачених РПНД; для цієї дисципліни – 2);

КДПО – кількість «додаткових» позитивних оцінок, тобто оцінок, що перевищують МКПО;

КННОНПЗ – кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та/або невідпрацьованих пропущених занять.

Загальна кількість балів за самостійну роботу (РСР, до 20 балів) визначається як сума балів, отриманих за виконання завдань, згідно з критеріями оцінювання, визначеними в розділі 5 робочої програми навчальної дисципліни.

Результат поточного контролю розраховується шляхом додавання балів за аудиторну роботу (до 80 балів) та самостійну роботу (до 20 балів), але не може бути більше 100 балів.

Підсумкова кількість балів з екзамену з навчальної дисципліни розраховується як середнє арифметичне суми результатів аудиторної роботи та самостійної роботи разом (≤ 100) та результату підсумкового контролю (≤ 100).

Формула розрахунку підсумкової кількості балів з екзамену:

$$ПКБ(Екз) = \frac{(РАР + РСР) + РПК}{2},$$

де:

ПКБ – підсумкова кількість балів;

РАР – результат аудиторної роботи;

РСР – результат самостійної роботи;

РПК – результат підсумкового контролю.

Результат поточного контролю		Результат підсумкового контролю (РПК) – екзамен
результат аудиторної роботи (РАР) ≤ 80	результат самостійної роботи (РСР) ≤ 20	
≤ 100		≤ 100
Підсумкова кількість балів = $(РАР + РСР + РПК) / 2 \leq 100$		

Підсумковий контроль вважається нескладеним, якщо здобувач вищої освіти під час складання екзамену отримав підсумкову кількість балів менше ніж 60.

Здобувач вищої освіти може отримати додатково до 10 балів за досягнення, що відповідають предметній області навчальної дисципліни (участь у наукових конференціях, публікації, участь в олімпіадах, конкурсах наукових робіт тощо), до підсумкової кількості балів. При цьому загальна сума накопичувальних балів не повинна перевищувати 100.

Критерії оцінювання результатів навчання

Загальні критерії оцінювання *(Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ URL: <https://okop.naiau.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>)*

Високий (творчий) рівень – оцінка 5 (90...100). Здобувач вищої освіти систематично за поточним й за підсумковим контролюями виявив:

- глибокі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації;
- вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно дав відповіді на поставлені питання,
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань та аналізувати достовірність одержаних результатів, допускаючи деякі неточності.

Достатній (конструктивно-варіативний) рівень – оцінка 4 (82...89). Здобувач вищої освіти за поточним й підсумковим контролюями:

- виявив міцні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації,
- аргументовано дав відповіді на поставлені питання,
- виявив вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи неточності і несуттєві помилки.

конструктивний рівень – оцінка 4 (75...81).

- виявив достатні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації, дав відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (неістотні) неточності, достатні вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач

Середній (репродуктивний) – оцінка 3 (64...74 балів). Здобувач вищої освіти за поточним й підсумковим контролюями:

- виявив посередні знання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації,

– дав мало аргументовані відповіді на поставлені питання, які містять істотні неточності, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення при розв’язуванні практичних завдань;

достатній (репродуктивний) – оцінка 3 (60...63 балів). Здобувач виявив;

– слабкі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації,

– дав неточні або мало аргументовані відповіді на поставлені питання, з порушенням послідовності викладення, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення під час розв’язання практичних задач, допускаючи суттєві помилки.

Низький (рецептивно-продуктивний) – оцінка 2 (0...59). Здобувач вищої освіти:

– виконав значну частину видів навчальної роботи,

– за поточним й підсумковим контролем виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації,

– допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання;

– виявив невміння застосовувати теоретичні положення під час розв’язання практичних завдань (здобувач вищої освіти має право на повторний підсумковий контроль);

(непродуктивний) – оцінка 2 (1...34):

– виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації,

– допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання,

– виявив невміння орієнтуватися під час розв’язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень (здобувач вищої освіти обов’язково повинен повторно вивчити навчальну дисципліну).

Залік – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні рівня знань, умінь та навичок (компетентностей) з освітнього компонента або його окремої завершеної частини виключно *на підставі результатів виконання аудиторної та самостійної роботи* в балах ЄКТС, що за національною шкалою оцінювання відповідає оцінці «зараховано» або «не зараховано».

Метою навчання є не тільки отримання теоретичної інформації, але й підготовка до розв’язування складних професійних завдань у процесі навчання, формування професійного світогляду.

Основні критерії рівня компетентності здобувача вищої освіти:

– виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;

– вміння здійснювати причинно-наслідкові зв’язки за темами навчальної дисципліни;

– вміння опрацьовувати основні та додаткові рекомендовані нормативні та доктринальні джерела;

– вміння здійснювати взаємозв’язки між явищами;

- вміння чітко, лаконічно і послідовно відповідати на поставлені питання;
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС (для здобувачів 2026 року набору)

Оцінка в балах	Екзамен	
	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	добре
64–74	D	задовільно
60–63	E	задовільно
0–59	F	незадовільно

9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

- мультимедійний проєктор, екран / інтерактивна дошка, комп'ютер (ноутбук, планшет);
- пакет програмних продуктів Microsoft Office (Word, PowerPoint, Excel);
- система управління електронними навчальними курсами академії на платформах Moodle (<https://dn.navs.edu.ua>) та MIA-OCBITA;
- сервіси відеоконференцій (Zoom, Google Meet) для онлайн-консультацій;
- електронний каталог і ресурси бібліотеки НАВС (<https://library.navs.edu.ua>), інституційний репозитарій ELARNAIAU (<https://elar.navs.edu.ua>), наукометричні бази даних Scopus і Web of Science;
- навчально-методичні матеріали: мультимедійні презентації лекцій, знеособлені фабули кримінальних проваджень (кейси), навчальні зразки висновків судово-психологічних експертиз, тестові завдання в системі Moodle.

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

ЕКЗАМЕН

1. Психологія і юриспруденція як джерела юридичної психології.
2. Зв'язок юридичної психології з філософськими, юридичними, психологічними та іншими науками.
3. Об'єкт і предмет юридичної психології.
4. Категорії та поняття юридичної психології.
5. Система та структура юридичної психології, її гносеологічні, теоретичні та практичні завдання.

6. Етапи розвитку юридичної психології. Історія розвитку юридичної психології в Україні.
7. Розвиток психологічних ідей у кримінології (І. Гофбауер, Г. Гросс, М. М. Гернет).
8. Юридична психологія та антропологія (Ч. Ломброзо, О. Ф. Лазурський, Е. Кречмер, У. Шелдон).
9. Юридична психологія та соціологія (Е. Дюркгейм, Г. Лебон, Г. Тард).
10. Принципи юридичної психології.
11. Методи юридичної психології.
12. Особливості організації та проведення наукових досліджень у юридичній психології, їх правові та етичні обмеження.
13. Психологічна теорія права (Л. Петражицький).
14. Соціальні норми та їх властивості. Функції соціальних норм.
15. Основні види нормативних систем та їх характеристика.
16. Психологічні аспекти правової поведінки. Загальні ознаки правової поведінки.
17. Правосвідомість: ознаки та різновиди.
18. Дефекти правосвідомості.
19. Психологічні аспекти правової соціалізації особистості.
20. Типи та механізми соціалізації.
21. Етапи соціалізації. Асоціалізація, десоціалізація, ресоціалізація.
22. Шляхи засвоєння правових норм і цінностей.
23. Психологічна характеристика девіантної поведінки.
24. Різновиди девіантної поведінки. Делінквентна поведінка.
25. Правові та етичні межі застосування психологічного впливу в правоохоронній та правозастосовній діяльності.
26. Поняття особистості злочинця та основні детермінанти її формування.
27. Роль біологічного і соціального у формуванні особистості злочинця.
28. Біологізаторські концепції особистості злочинця (антропологічна, конституціональна, генетична, фрейдизм, аналітична психологія К. Юнга).
29. Соціологізаторські концепції особистості злочинця (індивідуальна психологія А. Адлера, теорія диференційного зв'язку, теорія аномії, теорія субкультур, теорія стигматизації).
30. Типи злочинців.
31. Структура особистості злочинця.
32. Спрямованість особи злочинця та її різновиди.
33. Психологічні особливості злочинців різних категорій.
34. Злочинна поведінка та механізми її формування.
35. Етапи формування злочинної поведінки.
36. Мотиви та мотивація при вчиненні злочину. Мета злочинної поведінки. Структура прийняття рішення про вчинення злочину.
37. Специфіка соціально-психологічних явищ, їх відмінність від явищ індивідуально-психологічних.
38. Основні види соціально-психологічних явищ. Врахування соціально-психологічних явищ у правоохоронній діяльності.

39. Соціальна група та її основні ознаки.
40. Поняття злочинної групи та її психологічна характеристика.
41. Причини об'єднання осіб у злочинну групу.
42. Психологічні чинники, що обумовлюють суспільну небезпечність злочинних груп.
43. Закономірності функціонування злочинних груп.
44. Психологічні особливості різновидів злочинних груп.
45. Психологія масової поведінки.
46. Чинники, що впливають на формування натовпу.
47. Натовп, його різновиди і особливості.
48. Склад натовпу та основні етапи його розвитку.
49. Психологічні особливості діяльності працівників правоохоронних органів при попередженні та виникненні масових заворушень.
50. Предмет та завдання пенітенціарної психології. Психологічна служба в установах виконання покарань.
51. Психологічні засади та принципи організації роботи із засудженими.
52. Психокорекційна робота в установах виконання покарань. Методи психологічного впливу на засуджених.
53. Психологічна характеристика особистості засуджених та їх адаптаційних можливостей. Види адаптації в установах виконання покарань.
54. Емоційні стани засуджених та чинники, що їх визначають.
55. Динаміка особистості в умовах позбавлення свободи. Основні типи особистості засуджених.
56. Психологічні особливості мікросередовища засуджених. Субкультура установ виконання покарань.
57. Стратифікація засуджених. Психологічні особливості малих груп у середовищі засуджених.
58. Юридична діяльність як різновид трудової діяльності, її диференціація за профілем та суб'єктами діяльності.
59. Характеристика основних компонентів структури юридичної діяльності.
60. Характеристика допоміжних компонентів структури юридичної діяльності.
61. Пізнавальна діяльність юриста як вирішення пізнавальних завдань. Елементи та етапи планування юридичної діяльності.
62. Особливості комунікації та основні елементи комунікативної діяльності юриста.
63. Особливості здійснення юридичної праці, що визначають необхідність організаційної діяльності.
64. Види профілактичного впливу та їх основні групи.
65. Психологічні чинники засвідчувальної діяльності.
66. Психологічні особливості юридичної діяльності.
67. Адаптивна і дезадаптивна поведінка: причини і умови прояву.
68. Психоемоційна напруженість в екстремальній ситуації. Основні різновиди деструктивних станів психоемоційної напруженості.

69. Психологічна готовність правоохоронця до дій в екстремальних умовах, шляхи та напрями її формування.
70. Проблема професійної придатності юриста до діяльності.
71. Психологічний розвиток, формування та деформація фахівця.
72. Психологічна сутність професійної деформації.
73. Психологічна характеристика основних груп детермінант професійної деформації.
74. Вплив професійної деформації на ефективність виконання діяльності.
75. Система профілактики та корекції професійної деформації.
76. Форми використання спеціальних психологічних знань у юрисдикційному процесі: консультація, участь спеціаліста, судово-психологічна експертиза.
77. Об'єкт судово-психологічної експертизи та підстави для її призначення.
78. Межі компетенції судово-психологічної експертизи.
79. Види судово-психологічної експертизи: експертиза неповнолітніх.
80. Види судово-психологічної експертизи: експертиза особистих властивостей, основних мотивів поведінки, закріплених у життєдіяльності суб'єкта, та рівня його інтелектуального розвитку.
81. Види судово-психологічної експертизи: експертиза особливих емоційних станів.
82. Загальна характеристика комплексних судово-психологічних експертиз.
83. Характеристика комплексної судової психолого-психіатричної експертизи.
84. Характеристика комплексної судової психолого-медичної експертизи.
85. Характеристика комплексної судової психолого-технічної експертизи.
86. Характеристика комплексної судової психолого-лінгвістичної експертизи.
87. Характеристика комплексної судової психолого-педагогічної експертизи.
88. Організаційно-правові засади судово-психологічної експертизи.
89. Структура висновку судово-психологічної експертизи.
90. Права та обов'язки експертів. Права та обов'язки підекспертних осіб.

Орієнтовні практичні завдання (кейси)

1. За знеособленою фабулою кримінального правопорушення скласти орієнтовний психологічний портрет особи, яка його вчинила, визначити ймовірні мотиви та механізм злочинної поведінки.
2. За описом ситуації масового скупчення громадян визначити тип натовпу, етап його розвитку, чинники ескалації та запропонувати психологічно обґрунтовані дії поліції.
3. За фабулою кримінального провадження визначити підстави та вид судово-психологічної експертизи, сформулювати питання до експерта.

4. Проаналізувати ситуацію професійної діяльності поліцейського, визначити ознаки професійної деформації та запропонувати заходи профілактики.

5. Розв'язати етичну дилему застосування психологічного впливу в правоохоронній діяльності, обґрунтувавши рішення нормами закону та етичними принципами.

6. Обґрунтувати програму емпіричного дослідження з проблеми юридичної психології (мета, гіпотеза, вибірка, валідні методики, етичні процедури).

11. Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Бочелюк В. Й., Панов М. С., Денисов С. Ф., Турубарова А. В. Юридична психологія : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ : КНТ, 2024. 410 с.

2. Кацавець Р. С. Кримінальна психологія : навч. посіб. 2-ге вид., допов. Київ : Алерта, 2022. 152 с.

3. Кацавець Р. С. Юридична психологія : навч. посіб. 3-тє вид., доповн. Київ : Алерта, 2023. 294 с.

4. Мухіна Г. В. Юридична психологія : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : Дакор, 2019. 236 с.

5. Оксютівич М. О., Коширець В. В., Мудрик А. Б. Юридична психологія : навч. посіб. [електронне видання]. Житомир : Житомирська політехніка, 2024. 161 с.

6. Шепітько В. Ю., Коновалова В. О. Юридична психологія : підручник. 3-тє вид., переробл. і доповн. Харків : Право, 2019. 288 с.

7. Юридична психологія / за заг. ред. О. М. Бандурки ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Майдан, 2018. 683 с.

8. Юридична психологія : підручник / Д. О. Александров, В. Г. Андросюк, Л. І. Казміренко та ін. ; за заг. ред. Л. І. Казміренко, Є. М. Моїсєєва. 2-ге вид., доопр. та доп. Київ : КНТ, 2008. 352 с.

Додаткова література:

9. Будіянський М. Ф. Кримінальна психологія : навч. посіб. Київ : Фенікс, 2011. 382 с.

10. Гарькавець С. О. Проблема віктимності особистості та її психологічні класифікації. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. 2019. № 2. С. 79–90.

11. Психологічні детермінанти вчинення вандалізму неповнолітніми : метод. рек. / В. В. Юсупов, Д. О. Александров, Л. І. Казміренко та ін. Київ : НАВС, 2012. 56 с.

12. Психологія слідчої діяльності : навч. посіб. / В. Г. Андросюк, О. М. Корнев, О. І. Кудерміна та ін. ; за заг. ред. Л. І. Казміренко. Київ : Правова єдність, 2009. 200 с.

13. Юридична психологія. Альбом схем з коментарями / Д. О. Александров, В. Г. Андросюк, Л. І. Казміренко та ін. ; за заг. ред. Л. І. Казміренко, Є. М. Моїсєєва. 3-тє вид., доопр. та доп. Київ : КНТ, 2008. 152 с.

14. Юридична психологія : практикум / за заг. ред. Л. І. Казміренко. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. 190 с.

15. Юридична психологія : словник / Д. О. Александров, В. Г. Андросюк, Л. І. Казміренко та ін. ; за заг. ред. Л. І. Казміренко, Є. М. Моїсєєва. 2-ге вид., уточн. та доп. Київ : КНТ, 2008. 224 с.

Інформаційні ресурси:

16. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

17. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

18. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

19. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

20. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>

21. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : наказ Міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>

22. Бібліотека Національної академії внутрішніх справ. URL: <https://library.navs.edu.ua>

23. Електронний архів наукових праць Національної академії внутрішніх справ (ELARNAIAU). URL: <https://elar.navs.edu.ua>

24. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Підпис автора РПНД

Олена КУДЕРМІНА